

Pod Sněžkou

PECKÝ ZPRAVODAJ

Vydává město Pec pod Sněžkou

Čtvrtletník

Ročník 10, číslo 3

Zdarma

Hra čísel kolem Sněžky

Nebýt koronaviru, zdálo by se, že návštěvnost Sněžky trápí Česko letos ze všeho nejvíc. Ochránci přírody prostor na vrcholu hory v polovině června ohradili oranžovými sítěmi. Od té doby se v médiích pravidelně objevovaly zprávy o přetížení nejvyšší české hory. Jen za prázdniny vyšlo v online médiích víc než 50 článků, které to zmiňují. Vždy v souvislosti s frontami na peckou lanovku a velkému počtu českých návštěvníků.

Správa KRNAP si letošní opatření pochvaluje. Po celou dobu prázdnin byl na vrcholu jeden strážce a nově se tu objevilo 20 laviček. „Zvýšili jsme také počet cedulí informujících návštěvníky o jedinečnosti a cennosti druhů rostoucích či žijících na Sněžce. V neposlední řadě jejich povědomí zvyšoval nově připravený leták, který poskytoval jasné informace, jak se na Sněžce chovat, aby příroda měla šanci přežít,“ vypočítává mluvčí KRNAPu Radek Drahný s tím, že podobná opatření plánuje Správa i na příští rok.

Ne všichni ale instalaci sítí na Sněžce fanou. Právnička Klára Sovová z Luční boudy iniciovala vznik petice za odstranění plotu a před třemi měsíci se v dopise obrátila na ministra životního prostředí Richarda Brabce (ANO). „Žádnou odpověď na dopis z MŽP samozřejmě nemám, dřívější povinnost odpovídat do 30 dnů tato garnitura už úplně ignoruje,“ říká Klára Sovová s tím, že ploty na Sněžce jsou smutnou vizitkou těch, kdo mají hory chránit. „Obecně se mne dotýká celkové omezování života lidí na horách, které je naprosto nesystémové a které jen ukazuje na to, že když si státní organizace neví rady, tak něco zavře.“ Podle ní se drtivá většina obyvatel Krkonoš i turistů

chová slušně. „Ploty na Sněžce to ukazují: nejsme schopni pár jedinců usměrnit. Přestože máme stamilionové rozpočty, tak tam dáme oranžové zábrany sloužící pro krávy a prasata,“ dodává Sovová.

Na české straně letos rekordy nepadly

Přítom tohle léto rekordy na Sněžce nelámalo. Minimálně ne na českých trasách a pecké lanovce. Sčítače na českých trasách na Sněžku zaznamenaly od června do září 117 tisíc návštěvníků. Ve srovnání s posledními pěti lety jde o průměrnou hodnotu. Rekordní byl rok 2016, kdy v létě nejvyšší českou horu navštívilo po českých trasách téměř 124 tisíc lidí. I v roce 2017 zaznamenaly sčítače více lidí než letos.

Kapacita pecké lanovky je regulována a převést může maximálně 250 osob za hodinu. Na absolutní číslo se navíc dostane jen teoreticky. Všechny kabinky by musely jezdit plné, a to nejedí. Ze statistik navíc vyplývá, že zhruba 80 % zákazníků lanovka svezde i dolů, a ti tak nezatěžují přírodu v okolí Sněžky, které je stejně vzácné jako samotný vrchol. „Letos v červenci jsme přepravili na Sněžku v průměru 928 lidí za jeden den, což je 37 % z již regulované

přepravní kapacity. Důvody narůstající vytíženosti vrcholu naší nejvyšší hory je tedy třeba hledat jinde – v narůstajícím počtu pěších turistů a hlavně v obrovském nárůstu polské klientely, která je na vrchol dopravována velkokapacitní lanovkou z Polska,“ vysvětluje Jiří Špetla, zástupce vedoucího pecké lanovky. Že pecká lanovka nemá na návštěvnost Sněžky vliv dokazuje kombinace údajů ze Správy KRNAP a z lanovky. Ve dnech, kdy jede lanovka a jsou otevřené všechny trasy, tvoří ti přepravení lanovkou jen zhruba 20 % návštěvníků nejvyššího vrcholu.

Polská velkokapacitní lanovka i pěší

Odlíšná je situace na druhé straně hranice. Lanovka z Karpacze na Kopu má za sebou výměnu technologie. Z jednosedačky se stala v roce 2018 čtyřsedačka kombinovaná s osmimístními kabinkami. To mělo za následek zvýšení kapacity lanovky na Kopu. „V zimě je kapacita 1 200 lidí za hodinu, v létě jsou limity nové lanovky stanoveny na 650 osob za hodinu. Jde o regulovanou kapacitu, která byla vyjednána při získávání posudků EIA na novou lanovku,“ vysvětluje Monika Rusztecka z polské správy národního parku a dodává: „Ne všichni, kteří

vyjedou na Kopu, pak zamíří na Sněžku. Je to ale samozřejmě nejoblíbenější cíl.“

I polská strana používá sčítač, který znamená lidi mířící nahoru od Slezského Domu. Zatímco v roce 2015 spočítal za léto zhruba 150 tisíc návštěvníků, letos už to bylo o 37 tisíc lidí víc. Tamní národní park si spoluzodpovědnost polské strany za velkou návštěvnost Sněžky uvědomuje. Data ze sčítačů podle něj ale počítají také část českých turistů, kteří na Sněžku přichází od Luční a z Obřího dolu.

Kolik jich teda je?

Dopočítat se souhrnného počtu návštěvníků Sněžky prostým sečtením českých a polských sčítačů a lidí přepravených peckou

lanovkou tedy nejde. Na některých místech se sčítače překrývají, jindy zase nedokáží zachytit všechny lidi, kteří ve stejnou chvíli procházejí vedle sebe. Úplně přesná data tak zkrátka nejsou.

Dostupné informace ale dávají možnost informovat o dění na Sněžce objektivněji a nesvalovat vinu jen na české návštěvníky a peckou lanovku. Záměr regulovat návštěvnost nejvyšší české hory i v budoucnu daly jasně najevo správy národních parků na obou stranách hranice. „Spolu se Správou KRNAP jsme připraveni pokračovat v regulačních opatřeních i v následujících letech a ještě je zpříšňovat. Bez toho počet lidí na Sněžce v hlavní sezóně nesnížíme. I my na polské straně jsme se snažili turis-

tům představit méně známá místa Krkonoš. V rámci akce Víkend bez Sněžky jsme spolupracovali s místními organizacemi v těsném sousedství národního parku a byl to dobrý projekt,“ dodává Monika Ruszteska s tím, že dohoda na tom, jak snížení počtu návštěvníků Sněžky docílit zatím není a vše záleží na tom, jak se dohodnou vedení obou parků.

Můžeme tak jen doufat, že budoucí regulační plány budou představeny tak, aby bylo dost času na veřejnou diskuzi a nestane se, že začnou platit ze dne na den jako náhlá instalace ochranných sítí. A také doufejme, že stejná pravidla se objeví na obou stranách hranice, tedy pro české i polské návštěvníky. ❁

pod Sněžkou si opakovaně chválíme a děkujeme za jejich velkou podporu.

V dalších letech plánujeme rozšířit naši školu i do vyšších pater a zajistit tak kvalitní výuku v půlených hodinách, rozšířit polytechnické zázemí školy a také počítačovou učebnu. Pokud bude příznivá dotační politika, tak bychom rádi ve spolupráci se zřizovatelem zajistili i opravu tělocvičny a rozšířili mateřskou školu o místnost na spaní. Do plánů spadá i úprava těsného okolí školy, abychom mohli nabídnout žákům „svačinku“ a odpočinek na čerstvém vzduchu.

Žáků nám do naší školky přichází s rozmachem města čím dál víc, za což jsme moc rádi a doufáme, že jim budeme i nadále poskytovat kvalitní výuku v příjemném a podnětném prostředí školy.

Ráda bych veřejně poděkovala celému týmu naší školy, nejen paním učitelkám, které svoji práci dělají s láskou a celým srdcem, ale i svým nepedagogickým kolegům, kteří jsou neméně důležití a odvádějí skvělou práci. Děkuji.

Mgr. Dita Mrázková, ředitelka ZŠ a MŠ Pec pod Sněžkou ❁

Nová učebna i Školní klub v Základní škole v Peci díky dotacím

Zažili jsme nelehké období koronaviru, kdy jsme poprvé, a doufám, že i naposledy, zažili výuku na dálku, ztratili přímý kontakt se žáky a přišli tak o hlavní náplň naší práce, a to o denní interakci s nimi, o možnost sdělovat si okamžité pocity a dojmy a mít zpětnou vazbu. Tuto „bublínu“ jsme sice přečkali distanční výukou, ale s nesmírnou radostí jsme uvítali naše žáčky zpět ve škole, i když s rouškami.

Přes prázdniny jsme ani letos nelenovali a získali další dotace pro naši školu. Opět jsme se zapojili do dotačního programu Šablony III, který umožňuje nejen nabídnout pomoc žákům se specifickými poruchami učení, reedukovat jejich vady a zpříjemnit jim výuku, ale také spolupracovat s různými odborníky v různých odvětvích.

Absolvovali jsme letní školu Hejného matematiky a úspěšně pokračujeme v projektu

Kolegiální podpory, který nám umožňuje užívat všechny dostupné pomůcky k matematice Hejného i o pravidelné konzultace s členy týmu H-mat, o.p.s. Tuto matematiku nově vyučujeme i v naší mateřské škole a připravujeme tak děti na plynulý přechod do školy. Pro rodiče plánujeme i nadále pořádat tzv. matematické kavárničky, kde jim tuto metodu přibližujeme. Ve školní družině i v první třídě provází žáky celoroční hra, která jim zábavnou formou pomáhá při osvojování nových znalostí.

Dalším dobrým počinem bylo i získání dotace na Školní klub, která umožnila dětem ze 4. a 5. ročníku trávit čas po škole s kamarády při zájmových aktivitách. Díky této dotaci jsme také mohli zařídit zcela novou učebnu, ve které klub sídlí, a vybavit ji novými hrami, polytechnickými stavebnicemi a knihami.

Ve spolupráci se zřizovatelem se nám v létě povedlo zcela zrekonstruovat toalety ve staré části budovy a vybavit třídu našim novým prvňáčkům krásným nábytkem a projektorem. Spolupráci s vedením města Pec

Benzínka je přátelským místem pro všechny

Když ráno přichází Pavlína Seidelová do práce, zdraví „svoji“ benzínku v Peci „ahoj holčičko“. A z té holčičky vyrostla letos přes léto okouzující slečna. Poté, co na jaře zvládla kovidovou dobu se ctí.

Na vesnici je zpravidla středobodem světa hospoda – tam člověk získá informace, dostane napít a najíst. V Peci je hospod víc a místní nechodí jen do jedné. Místem, kde se ale stoprocentně všichni sejdou, je naše pecká benzínka. I tady kromě nafty a benzínu získá člověk spoustu dalšího zboží a informací. Nově se tu můžete zastavit pro regionální potraviny a nápoje, jako jsou jogurt, sýr a mléko z Děčínské boudy, pivo z peckého pivovaru, ve fázi plánování je med od Kláry z Obřího dolu. Hojně toho využívali turisté, kteří Pec navštívili v druhé polovině léta, kdy se nově zrekonstruovaná čerpací stanice KM Prona znovu otevřela veřejnosti.

Několik měsíců uzavření využila firma vlastníci čerpací stanici ke kompletní rekonstrukci technologie a venkovního prostoru, otočení nájezdu a rozšíření prodejních prostor. Nově je tu bistro se skvělou kávou, čerstvými zákusky a chlebičky. Jen kvůli místním ale tahle novinka nevznikla. Nové zákazníci by měli tvořit ti, kteří od zimy zaparkují v blízkém parkovacím domě. Na ně spoléhá i Pavlína Seidelová, která novou podobu čerpací stanice vítá. „Rekonstrukci a rozšíření čerpací stanice o bistro v souvislosti se stavbou parkovacího domu společnost KM Prona plánovala dlouho. Já měla jasno v tom, že bych ráda, aby část nového sortimentu tvořily regionální produkty. Lidé se tu ptají na suvenýry.

Proč by si měli kupovat gumového Krakonoše z Číny, když si můžou odvézt něco, co je opravdu odsud,“ říká paní Seidelová. „Bistro pro mě byla velká neznámá, ale myslím, že se nám v novém, skvěle vybaveném prostředí rozjezd daří, mám moc šikovný tým. Stroj na kávu je špičkový, majitel pražírny se nám osobně věnoval a naučil nás svoji kávu správně připravovat. I ostatní úpravy se povedly, ve stejné budově vznikl naprosto jiný prostor, vzdušný, přívětivý, útulný, se špičkovým zázemím pro zákazníky i obsluhu. Výsledný efekt proměny interiéru je až neuvěřitelný. Tohle místo je pro mě srdeční záležitost už 15 let, moc si vážím důvěry, se kterou mi společnosti KM Prona čerpací stanici svěřila.“

Pavlína Seidelová na benzínce začala pracovat v roce 2005, ještě jako zaměstnanec. V roce 2013 vyhrála konkurz na provozovatele a stala se nájemcem. Od té doby tohle místo rozvíjí. Že je benzínka neuralgickým bodem Pece, se ukázalo hlavně na jaře, kdy se tu místní mohli stavět pro roušky, Pavlína organizovala distribuci a často i nákup látek a nití pro místní švadleny. „Přišlo mi to přirozené. Máme otevřeno dlouho do večera, provoz jsme v době jarního covidu neomezili, jsme na půl cesty mezi Peci a Úpou a dobře dostupní.“

Děni ve městě jí není cizí. V roce 2010 kandidovala do zastupitelstva města. „Tehdy jsem byla zaměstnanec a koukala na ty věci trochu jinak než dnes. Člověk, pokud má dobrého šéfa, má starost jen o to, jestli přijde do práce. Přirozeně neřeší odvolání ani papírování spojené s podnikáním. Jako zaměstnavatel ale cítím zodpovědnost za své zaměstnance i za rozvoj podnikání. Nestěžuji si, jen vnímám, jak velký rozdíl v pohledu na svět přerod zaměstnanec v podnikajícího přináší. Podnikání je podle mě o svobodě, a zároveň o obrovské zodpovědnosti.“ Kandidovat znovu nechce. Benzínka by podle ní měla být neutrálním prostorem, kde se cítí dobře všichni. „Pokud bych se politicky vymezila, mohlo by to část místních odradit, to nechci, je důležité zachovat tady pro všechny atmosféru, ve které se volně dýchá. Přijde mi, že jsem platnější ve finančním výboru města a třeba na veřejných zastupitelstvech, kam chodím a kde mohu říct svůj názor. Často jsem tam ale byla sama, i když se doba mění a myslím, že pár lidí, které zajímá dění v obci, už cestu našlo, a kvůli pracovnímu vytížení jsem v poslední době absentérem já. Přitom těch, kteří kritizují chod města je po hospodách hodně. To, že se v Úpě měří rychlost, je jeden z požadavků, který padl

Pavlína Seidelová v Peci žije už 24 let. Pochází z České Třebové a na hory přišla v rámci maturitní mladické rebelie v době německého turistického boomu kolem roku 1992. „Byla jsem čerstvá absolventka zemědělské, na Tetřívku jsem začínala jako servírka a s čerstvou maturitou z ruského jazyka jsem se německy učila za pochodu z jídelního lístku.“ Léta pracovala v potravinách v Peci a pak přešla právě na benzínku. S manželem v Úpě vychovala dva syny a na tamní zimy, kdy nemocné děti k lékaři tahala dolů k silnici k autu na saních, vzpomíná už s romantickou nostalgií. Je rozvedená a nyní se věnuje hlavně čtveřici svých psů plemene Shiba-Inu. „Splnila jsem si sen, nechala jsem si registrovat chovnou stanici a můj plán je, že na stará kolena začnu s chovem. Teď ale nejvíc svého času věnuji práci, která mě baví a naplňuje,“ dodává. „A kde se vidím za pět let? Benzínka a Shiba :-).“

právě na veřejném zastupitelstvu, a instalace radarů netrvala ani moc dlouho. Takže pokud mohu radit, lidi, chodte na zastupitelstvo a mluve o tom, co vám vadí, oni se zastupitelé jinak nedozvědí, co je v obci třeba řešit či změnit,“ dodává Seidelová.

Dokáže pojmenovat nedostatky, ale i věci, které se ve městě povedly. „Parkovací dům je potřebná a smysluplná stavba. Kéž by se podobný postavil brzo i v Úpě. Chtěla bych zmínit Dům s pečovatelskou službou, dlouho tady chyběl. Je skvělé, že lidé, kteří zestárnou a žili na horách celý život, na stáří nemusí nikam pryč,“ vypočítává Pavlína Seidelová s tím, že drobné problémy se vyvrbí vždycky, zvláště pokud do městečka pro šest set lidí přijede deset tisíc turistů. ❁

Krátké zprávy

Ozvěny úrazů na centrálním čísle Horské služby

Horská služba v Peci pod Sněžkou důrazně vyzývá všechny občany, aby hlášení úrazů a žádosti o pomoc směřovali pouze na pohotovostní telefonní číslo 602 448 444, které je k dispozici non-stop, a nikoliv na telefonní čísla jednotlivých členů HS. Jedině tak se pomoc k úrazu dostane co nejrychleji.

Změna otevírací doby pošty

Od 1. října 2020 se v Peci pod Sněžkou mění otevírací doba pro veřejnost na pobožce České pošty. ČP k tomuto opatření vede snaha o bezpečnější střídání zaměstnanců v rámci prevence onemocnění COVID-19, ale také snaha nabídnout zákazníkům alespoň v některé dny déle otevřenou pobožku. Nově můžete služby ČP využít v tyto časy:

PO	10.00 – 12.00	13.00 – 18.00
ÚT	08.00 – 12.00	13.00 – 16.00
ST	10.00 – 12.00	13.00 – 18.00
ČT	08.00 – 12.00	13.00 – 16.00
PÁ	08.00 – 12.00	13.00 – 16.00

Parkovací dům pomůže v zimě hlavně ubytovaným

Od prosince zaparkuje v novém parkovacím domě 457 osobních vozů a 5 autobusů. Vyhřívána čekárna i překladiště pod střechem jsou připravené především pro vícedenní zimní hosty. V létě by tu měli odložit svá auta ti, kteří v rámci jednodenního výletu míří na Sněžku.

Hasiči Velká Úpa - Pec pod Sněžkou

25. 8. V tento den se hasiči z Pece nezastavili. Přitom nikde nehořelo. Nejprve zasahovali u krav, kde čerstvě narozené tele v prudkém svahu spadlo pod výběh. Jeho matka se k němu nemohla dostat. Hasiči tak tele vytáhli zpátky do ohrady. Následovala likvidace vosího hnízda v penzionu, kde byl ubytovaný dětský tábor, a nakonec zásah za státní hranicí v Horní Malé Úpě, kde došlo k dopravní nehodě vozidla a motorky. Český motorkář nakonec skončil v trutnovské nemocnici.

4. 9. Tyhle zásahy patří ke koloritu každého podzimu v Peci pod Sněžkou. Ani letos proto není dobré zapomenout, že to na silnicích ve městě a na cestách do vyšších poloh bude klouzat. Jednou z prvních „vlaštovek“ bylo zásobovací auto. Vůz se poté, co se vyhýbal projíždějícímu autu, dostal třemi koly mimo silnici a hrozil mu pád do potoka. Při snaze vrátit se pak zpět na vozovku ale sklouzl ještě

víc. Zásah se obešel bez zranění. Hasiči vozidlo vytáhli pomocí navijáku.

29. 9. Večer zaměstnal pecké hasiče řidič, který patrně nezládl zatačku nad dolní stanicí lanovky Hnědý vrch a se svým vozem zaparkoval do potoka. V době příjezdu hasičů ale na místě nebyl. Policie ČR vypátrala majitele vozu a toho k zásahu nakonec dovezla. Na vyzvednutí použili hasiči jeřáb, kvůli úniku provozních kapalin byly použity sorpční dečky. Případ teď vyšetřuje Policie ČR.

Hasiči z Pece pod Sněžkou by mezi sebou rádi přivítali nové zájemce o práci ve výjezdové jednotce. Zájemci se mohou hlásit u Luboše Černého (cerny@pecpodsnezkou.cz).

Krkonošské ženy tématem diáře roku 2021

O silných ženách z Krkonoš si příští rok bude číst doslova celé Česko, a to nejen pár dní, ale celý rok. Lenka Klimešová z Temného Dolu, která vede Infocentrum Veselý výlet a spolu s manželem Pavlem vydává stejnojmenný časopis, totiž připravila diář s názvem Můj veselý výlet rokem 2021.

Výběr představuje 12 žen. Přečíst si tu můžete příběh zlaté snowboardcrossačky Evy Samkové i farmářky a majitelky Lesní boudy Markéty Krejplové. Z významných žen historie je možné zmínit majitelku Erlebachovy boudy Němku Karolinu Erbenovou, která po smrti svého syna a manžela adoptovala českého chlapce, aby zachovala rodinnou tradici.

Zajímavý je také příběh první podnikatelky Marie Steinerové, která si na křižovatce cest u Výrovky otevřela občerstvení. Obsluhovala zde po desítky let a nakonec si vydělala tolik, aby si mohla postavit penzion Děvín na Velké Pláni v Peci. „Vybírala jsem ženy, které mají ke Krkonošům osobní vazbu. Takové, které ovlivnily Krkonoše, nebo naopak hory ovlivni-

ly je. Měly tu krásný život a byly spokojené,“ říká k výběru Lenka Klimešová s tím, že řadu historických fotografií vybírala z vlastního rodinného archivu.

Diář je originální průvodce rokem 2021, ale určitě potěší i jako zajímavý dárek. Lenka Klimešová ho vydala ve spolupráci s Kateřinou Winterovou. Koupit si ho můžete online anebo přímo v Infocentrech v Peci a Temném Dole. ❁

Akce

31. 10. 15:00 mše svatá se slavnostním **vyhlášením výsledků soutěže O korunu krále Václava**, po mši svatě pohoštění a výtvarná dílna pro všechny, kostel Velká Úpa

7. 11. 17:00 **My se duchů nebojíme** – noční hra pro děti, soutěž o nejhezčí domácí strašidýlko, kostel Velká Úpa

21. 11. 9:30 **Modrotiskové Vánoce** – výtvarná dílna pro všechny, malba na plátno technikou modrotisku, kostel Velká Úpa

28. 11. 15:00 **Žehnání adventních věnců**, kostel Velká Úpa

5. 12. 15:00 **Mše svatá s mikulášskou nadílkou**, kostel Velká Úpa

6. 12. **Mikulášská zábava**, hotel Horizont

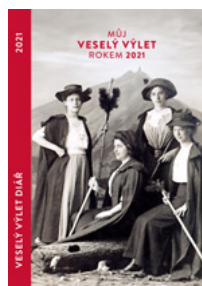
12. 12. **Reprezentační ples města Pec pod Sněžkou a hotelu Horizont**, hotel Horizont

13. 12. 15:00 **O Vánocích jinak** – kompozice o Vánocích – dějinné okolnosti a fakta aneb „byly by Vánoce, kdyby...?“, pohodový podvečer u kávy, povídání proložené starými tradičními adventními zpěvy, kostel Velká Úpa

22. 12. 17:00 **Příchod Betlémského světla** – vánoční zpívání, rozdávání Betlémského světla, kostel Velká Úpa

24. 12. 15:00 **Zpívání u jeslí** – svátek pro všechny a pro každého, štedrovečerní přání, čtení biblických textů vztahených k Natalis, zpívání koled, kostel Velká Úpa

27. 12. 17:00 **Vánoční koncert Benyho Levického** – koncert mladého multiinstrumentalisty a zpěváka, doprovodná akce: miniexpozice Vánoce u nás, odrážející štedrovečerní zvyklosti, kostel Velká Úpa

Velkoplošný, digitální a ofsetový tisk

Dům tisku Trutnov - Pražská 59 • www.tiskofset.cz

Šéfredaktorka: Zina Plochová

Redakce: Libor Pelikán, Jiří Matějů, Alan Tomášek, Miša Boudová

Pecký zpravodaj. Periodický tisk města Pec pod Sněžkou. Vydává MěÚ Pec pod Sněžkou se sídlem Pec pod Sněžkou 230, 542 21, IČO: 0027818 pod ev. č. MK ČR E 15493. Místo vydání MěÚ Pec pod Sněžkou. Vychází 4x ročně. Ročník 10, číslo 3, den vydání 14. 10. 2020